



Briselē, 2020. gada 11. decembrī
(OR. en)

13937/20

Starpiestāžu lieta:
2020/0289(COD)

ENV 791
JUR 588
JUSTCIV 150
INF 219
ONU 81
CODEC 1315

PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsēkretariāts
Saņēmējs:	Padome
Iep. dok. Nr.:	13531/20
K-jas dok. Nr.:	11853/20 - COM(2020) 642 final
Temats:	Priekšlikums – Eiropas Parlamenta un Padomes Regula, ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1367/2006 (2006. gada 6. septembris) par to, kā Kopienas iestādēm un struktūrām piemērot Orhūsas Konvenciju par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem – vispārēja pieeja

1. Komisija 2020. gada 14. oktobrī Padomei nosūtīja priekšlikumu ¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai, ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1367/2006 (2006. gada 6. septembris) par to, kā Kopienas iestādēm un struktūrām piemērot Orhūsas Konvenciju par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem ².

¹ Dok. 11853/20.

² OV L 264, 25.9.2006., 13. lpp.

2. Priekšlikuma mērķis ir pievērsties Orhūsas konvencijas Atbilstības komitejas (ACCC) 2017. gada konstatējumiem lietā ACCC/C/2008/32 ³ attiecībā uz to, vai ES nodrošina atbilstību konvencijai un vienlaikus pilnībā ievēro savas tiesiskās kārtības pamatprincipus un kārtību, kādā notiek pārskatīšana tiesā. Jo īpaši priekšlikuma mērķis ir paplašināt to aktu klāstu, kurus var pārskatīt administratīvā kārtā.
3. Papildus priekšlikumam Komisija iesniedza paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "Tiesu iestāžu pieejamības uzlabošana saistībā ar vides jautājumiem ES un tās dalībvalstīs" ⁴. Paziņojumā ir izklāstītas vairākas prioritāras darbības, ar kurām uzlabot NVO iespējas vērsties tiesu iestādēs vides jautājumos valsts līmenī un ES.
4. Eiropas Parlaments 2020. gada 1. decembrī iecēla *Christian Doleschal* kungu (PPE, DE) par Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas (ENVT) referentu šajā dosjē. Gaidāms, ka EP par savu nostāju balsos 2021. gada maija plenārsēdē.
5. Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja ir informējusi Padomi, ka tā plāno pieņemt atzinumu 2021. gada 26.–28. janvāra plenārsesijā. Reģionu komiteja ir informējusi Padomi, ka tā atzinumu nesniegs.
6. Priekšlikums tika izskatīts darba grupas līmenī vairākās sanāksmēs, kā rezultātā tika panākta plaša vienošanās par prezidentvalsts kompromisa tekstu, kura mērķis ir precizēt dažus Komisijas priekšlikuma ⁵ noteikumus. Pēc tam tekstam piemēroja neoficiālu klusēšanas procedūru, kas netika pārtraukta.

³ Sk. <https://www.unece.org/env/pp/compliance/Compliancecommittee/32TableEC.html>

⁴ Dok. 11854/20.

⁵ Dok. 13018/20.

7. Pastāvīgo pārstāvju komiteja 2020. gada 9. decembrī apstiprināja vienošanos par kompromisa tekstu, kas izklāstīts šīs piezīmes pielikumā, un vienojās nosūtīt tekstu Padomei, lai 2020. gada 17. decembrī Vides padomē varētu panākt vienošanos par vispārēju pieeju. SE norādīja, ka tā saglabā parlamentāras izpētes atrunu, kuru paredzēts atcelt pirms Padomes 17. decembra sanāksmes.
 8. Šīs piezīmes pielikumā izklāstītais teksts atspoguļo šo kompromisu. Komisijas priekšlikuma papildinājumi ir pasvītroti, bet teksta svītrojumi ir atzīmēti ar [...].
 9. Padome tiek aicināta izskatīt kompromisa tekstu, kas izklāstīts šīs piezīmes pielikumā, lai panāktu vienošanos par vispārēju pieeju.
 10. Vispārējā pieeja būs Padomes pilnvarojums turpmākām sarunām ar Eiropas Parlamentu.
-

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,

ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1367/2006 (2006. gada 6. septembris) par to, kā Kopienas iestādēm un struktūrām piemērot Orhūsas Konvenciju par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 192. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ¹,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu ²,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

¹ OV C (..), (..), (..). lpp.

² OV C (..), (..), (..). lpp.

- (1) Savienība un tās dalībvalstis ir Apvienoto Nāciju Organizācijas Eiropas Ekonomikas komisijas (ANO EEK) Konvencijas par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem ("Orhūsas konvencija")³ līgumslēdzējas puses ar individuālām un kopīgām minētajā Konvencijā noteiktām saistībām un pienākumiem.
- (2) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1367/2006⁴ tika pieņemta, lai sekmētu no Orhūsas konvencijas izrietošo saistību izpildi, nosakot kā Savienības iestādēm un struktūrām to piemērot.
- (3) Komisija savā 2019. gada 11. decembra Eiropadomei, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai adresētajā paziņojumā "Eiropas zaļais kurss" pauda, ka apsvērs iespēju pārskatīt Regulu (EK) Nr. 1367/2006, lai uzlabotu iedzīvotāju un vides nevalstisko organizāciju, kam ir bažas par vidi ietekmējošu lēmumu atbilstību tiesību aktiem vides jomā, piekļuvi administratīvajai pārskatīšanai un pārskatīšanai tiesā ES līmenī. Komisija arī apņēmas veikt pasākumus, lai visās dalībvalstīs uzlabotu iedzīvotāju un NVO iespējas vērsties valsts tiesu iestādēs; tā šajā nolūkā publicēja paziņojumu *"Tiesu iestāžu pieejamības uzlabošana saistībā ar vides jautājumiem ES un tās dalībvalstīs"*.
- (4) Ņemot vērā Orhūsas konvencijas 9. panta 3. punktu, kā arī Orhūsas konvencijas Atbilstības komitejas paustās bažas⁵, būtu jānodrošina Savienības tiesību aktu atbilstība Orhūsas konvencijas noteikumiem par iespēju vērsties tiesu iestādēs vides jautājumos tādā veidā, kas ir saderīgs ar Savienības tiesību aktu pamatprincipiem un kārtību, kādā notiek pārskatīšana tiesā.

³ Padomes Lēmums 2005/370/EK (2005. gada 17. februāris) par to, ka Eiropas Kopienas vārdā noslēdz Konvenciju par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem, OV L 124, 17.5.2005., 1. lpp.

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1367/2006 (2006. gada 6. septembris) par to, kā Kopienas iestādēm un struktūrām piemērot Orhūsas Konvenciju par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem, OV L 264, 25.9.2006., 13. lpp.

⁵ Sk. Orhūsas konvencijas Atbilstības komitejas konstatējumus lietā ACCC/C/2008/32 <https://www.unece.org/env/pp/compliance/Compliancecommittee/32T-ableEC.html>.

- (4.a) Šajā sakarā Padomes Lēmumā (ES) 2018/881 ⁶ bija pausts lūgums izstrādāt pētījumu par Savienības rīcības iespējām saistībā ar Orhūsas konvencijas Atbilstības komitejas konstatējumiem un pēc tam – vajadzības gadījumā – nākt klajā ar priekšlikumu, ar ko groza Regulu (EK) Nr. 1367/2006. Turklāt Eiropas Parlaments 2017. gada 15. un 16. novembra ⁷ un 2020. gada 15. janvāra ⁸ rezolūcijās lūdza grozīt Regulu (EK) Nr. 1367/2006.
- (5) Regulā (EK) Nr. 1367/2006 noteiktais ierobežojums, kas paredz, ka iekšējo pārskatīšanu var veikt tikai attiecībā uz individuāla rakstura administratīvajiem aktiem, ir galvenais šķērslis vides nevalstiskajām organizācijām, kas vēlas izmantot Regulas 10. pantā paredzēto iekšējās pārskatīšanas procedūru arī attiecībā uz administratīvajiem aktiem, kuru darbības joma ir plašāka. Tāpēc ir jāpaplašina Regulā paredzētās iekšējās pārskatīšanas procedūras darbības joma, lai tajā iekļautu arī vispārēji piemērojamus nelegislatīvus aktus.
- (6) Regulā (EK) Nr. 1367/2006 sniegtajā administratīva akta definīcijā jāiekļauj arī nelegislatīvi akti. Nelegislatīvs akts var ietvert arī valsts līmeņa īstenošanas pasākumus, pret kuriem vides nevalstiskās organizācijas var iegūt tiesību aizsardzību tiesā, tostarp Eiropas Savienības Tiesā (EST), izmantojot LESD 267. pantā paredzēto prejudiciālā nolēmuma tiesvedību. Tāpēc no iekšējās pārskatīšanas darbības jomas ir lietderīgi izslēgt tādus šādu nelegislatīvu aktu noteikumus, attiecībā uz kuriem ES tiesību aktos ir skaidri noteikta prasība pieņemt īstenošanas pasākumus valsts līmenī.

⁶ Padomes Lēmums (ES) 2018/881 (2018. gada 18. jūnijs), ar kuru lūdz Komisiju iesniegt pētījumu par Savienības rīcības iespējām saistībā ar Orhūsas konvencijas Atbilstības komitejas konstatējumiem attiecībā uz lietu ACCC/C/2008/32 un, ja saskaņā ar pētījuma rezultātiem tas ir atbilstoši, priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai, ar ko groza Regulu (EK) Nr. 1367/2006, ST/9422/2018/INIT, OV L 155, 19.6.2018., 6. un 7. lpp.

⁷ Eiropas Parlamenta 2017. gada 15. novembra Rezolūcija par rīcības plānu attiecībā uz vidi, cilvēkiem un ekonomiku, kas pieņemta 2017. gada 15. novembrī (2017/2819(RSP)), un Eiropas Parlamenta 2017. gada 16. novembra Rezolūcija par ES vides politikas īstenošanas pārskatu (EIR) (2017/2705(RSP)).

⁸ Eiropas Parlamenta 2020. gada 15. janvāra Rezolūcija par Eiropas zaļo kursu (2019/2956(RSP)).

- (7) Juridiskās noteiktības labad, lai kādus noteikumus varētu izslēgt no administratīvā akta jēdziena, Savienības tiesību aktos attiecībā uz šiem noteikumiem ir skaidri jānosaka prasība pieņemt īstenošanas aktus.
- (8) Lai nodrošinātu efektivitāti, to administratīvā akta noteikumu gadījumā, attiecībā uz kuriem Savienības tiesību aktos ir skaidri noteikta prasība pieņemt īstenošanas pasākumus Savienības līmenī, pārskatīšanu var prasīt arī tad, ja ir pieprasīts pārskatīt Savienības līmeņa īstenošanas pasākumu.
- (9) Regulas (EK) Nr. 1367/2006 darbības joma aptver saskaņā ar vides tiesībām pieņemtus aktus. Turpretī Orhūsas konvencijas 9. panta 3. punkts attiecas uz tādu aktu apstrīdēšanu, kuri "*pārkāpj*" vides tiesību aktus. Tāpēc ir jāprecizē, ka iekšējā pārskatīšana jāveic, lai pārbaudītu, vai administratīvais akts pārkāpj vides tiesību aktus.
- (10) Izvērtējot, vai administratīvajā aktā ir noteikumi, kas [...] varētu pārkāpt vides tiesību aktus, ir jāņem vērā, vai šie noteikumi varētu negatīvi ietekmēt LESD 191. pantā paredzēto Savienības politikas mērķu īstenošanu vides jomā. Tādējādi iekšējās pārskatīšanas mehānismam jāaptver arī akti, kas ir pieņemti, īstenojot arī citas rīcībpolitikas, ne tikai Savienības vides rīcībpolitiku.
- (10.a) Saskaņā ar EST judikatūru ⁹ akts tiek uzskatīts par juridiski saistošu, un tādējādi uz to var attiekties pārskatīšanas pieprasījums neatkarīgi no tā formas, jo jautājums par to, vai akts pēc būtības ir juridiski saistošs, tiek izlemts, vērtējot tā radītās sekas, mērķi un saturu.
- (11) Lai dotu pietiekami daudz laika pienācīga pārskatīšanas procesa izpildei, ir lietderīgi pagarināt Regulā (EK) Nr. 1367/2006 noteiktos termiņus, kādos jāiesniedz administratīvās pārskatīšanas pieprasījums un kādos Savienības iestādēm un struktūrām uz šādu pieprasījumu ir jāatbild.

⁹ Apvienotās lietas 1/57 un 14/57 *Usines à tubes de la Sarre* / Augstā iestāde [1957] ECR 105, 114. lpp.; lieta 22/70 Komisija/Padome [1971] ECR 263, ECLI:EU:C:1971:32, 42. punkts; lieta C-325/91 Francija/Komisija [1993] ECR I-3283, 9. punkts; lieta C-57/95 Francija/Komisija, ECLI:EU:C:1997:164, 22. punkts; apvienotās lietas C-463/10 P un C-475/10 P, *Deutsche Post* un Vācija / Komisija, ECLI:EU:C:2011:656, 36. punkts.

- (12) Saskaņā ar EST judikatūru ¹⁰ vides nevalstiskajām organizācijām, kas pieprasa veikt administratīva akta iekšēju pārskatīšanu, izklāstot sava pārskatīšanas pieprasījuma pamatojumu, ir jāiesniedz pietiekami izsmēļoši fakti vai juridiskie argumenti, lai rastos nopietnas šaubas.
- (13) Tā kā šīs regulas mērķi, proti, noteikt sīki izstrādātus noteikumus par to, kā Savienības iestādēm un struktūrām piemērot Orhūsas konvenciju, nav iespējams sasniegt dalībvalstu līmenī, bet to var sasniegt tikai Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar subsidiaritātes principu, kas noteikts Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai.
- (14) Šajā regulā ir ievērotas pamattiesības un principi, kas atzīti Eiropas Savienības Pamattiesību hartā ("Harta"), jo īpaši tiesības uz labu pārvaldību (41. pants) un tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību un taisnīgu tiesu (47. pants). Šī Regula palīdz uzlabot ES administratīvās pārskatīšanas un pārskatīšanas tiesā sistēmas efektivitāti, tādējādi stiprinot Hartas 41. un 47. panta piemērošanu un sekmējot tiesiskumu, kā noteikts Līguma par Eiropas Savienību ("LES") 2. pantā.
- (15) Tāpēc būtu attiecīgi jāgroza Regula (EK) Nr. 1367/2006,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

1. pants

Regulu (EK) Nr. 1367/2006 groza šādi:

- 1) regulas 2. panta 1. punkta g) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

¹⁰ Tiesas 2019. gada 12. septembra spriedums lietā C-82/17 P, *TestBioTech* / Komisija, ECLI:EU:C:2019:719, 69. punkts.

"g) "administratīvs akts" ir jebkurš tāds Savienības iestādes vai struktūras pieņemts nelegislatīvs akts, kas ir juridiski saistošs un kam ir ārēja ietekme [...];

2) regulas 10. pantu groza šādi:

a) panta 1. un 2. punktu aizstāj ar šādiem:

"1. Jebkura nevalstiska organizācija, kas atbilst 11. pantā noteiktajiem kritērijiem, ir tiesīga Savienības iestādei vai struktūrai, kas ir pieņēmusi administratīvu aktu vai – ja ir konstatēta iespējama administratīva bezdarbība – kam būtu bijis jāpieņem šāds akts, iesniegt pieprasījumu veikt iekšēju pārskatīšanu, pamatojoties uz to, ka šāds akts vai bezdarbība pārkāpj tiesību aktus vides jomā 2. panta 1. punkta f) apakšpunkta nozīmē.

Nevar iesniegt pieprasījumu veikt tādu administratīvu aktu noteikumu iekšēju pārskatīšanu, attiecībā uz kuriem Savienības tiesību aktos ir skaidri noteikta prasība pieņemt īstenošanas pasākumus Savienības vai valsts līmenī.

Ja administratīvais akts ir citā nelegislatīvā aktā paredzēts īstenošanas pasākums Savienības līmenī, nevalstiskā organizācija, pieprasot šā īstenošanas akta pārskatīšanu, tomēr var prasīt pārskatīt arī nelegislatīvā akta noteikumu, kura izpildei ir vajadzīgs minētais īstenošanas pasākums.

Šāds pieprasījums jāiesniedz rakstiski un termiņā, kas nepārsniedz astoņas nedēļas pēc administratīvā akta pieņemšanas, paziņošanas vai publicēšanas, atkarībā no tā, kura no šīm darbībām notiek vēlāk, vai – ja ir konstatēta iespējama administratīva bezdarbība – astoņas nedēļas pēc dienas, kad administratīvais akts bija vajadzīgs. Pieprasījumā norāda pārskatīšanas pamatojumu.

2. Šā panta 1. punktā minētā Savienības iestāde vai struktūra izskata jebkuru šādu pieprasījumu, ja vien tas nav klaji nepamatots. Savienības iestāde vai struktūra sniedz pamatojumu rakstiskā atbildē, cik drīz vien iespējams, bet ne vēlāk kā 16 nedēļas pēc pieprasījuma saņemšanas.";

b) panta 3. punkta otro daļu aizstāj ar šādu:

"Jebkurā gadījumā Savienības iestāde vai struktūra rīkojas 22 nedēļu laikā no pieprasījuma saņemšanas.";

- 3) visā regulas tekstā atsauces uz Eiropas Kopienas dibināšanas līguma ("EK līgums") noteikumiem aizstāj ar atsaucēm uz attiecīgajiem Līguma par Eiropas Savienības darbību ("LESD") noteikumiem, kā arī veic visus vajadzīgos gramatikas labojumus;
- 4) visā regulas tekstā, tostarp tās nosaukumā, vārdu "Kopiena" aizstāj ar vārdu "Savienība" un veic visus vajadzīgos gramatikas labojumus.

2. pants

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs*

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*